

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

1 (5)

Datum
2022-12-13

Ärendebeteckning
402-7719-2022

Uppsala kommun
c/o Anna Wallster

Samråd om detaljplan för Kullens förskola, Uppsala kommun, Uppsala län

Kommunens ärendenummer: 2021-004175

Redogörelse för ärendet

Kommunen har översänt rubricerat detaljplaneförslag för samråd enligt 5 kap 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, samt samråd om undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken. Detaljplanen utförs med standardförfarande.

Syftet med planförslaget

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra uppförandet av en skolbyggnad med tillhörande skolgård och komplementbyggnader nödvändiga för skolverksamheten.

Överensstämmelse med översiktsplanen

Markanvändningen överensstämmer med översiktsplanens intentioner för området.

Undersökning

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att rubricerad detaljplan inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. 3 § miljöbalken.

Frågor som bevakas av Länsstyrelsen enligt 11 kap 10 § PBL

Miljökvalitetsnormer (MKN)

Ytvatten

För att följa MKN får en detaljplan inte ge upphov till en förändring som innebär att vattenmiljön försämras på ett sätt som äventyrar möjligheten att uppnå den status som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnorm. En

försämring bedöms inte vara tillåtlig om den bidrar till att en kvalitetsfaktors status sänks, om den äventyrar en norm eller om ytterligare försämring förekommer för en kvalitetsfaktor med lägst status. Den lägsta statusen är måttlig status för särskilt förorenade ämnen, uppnår ej god status för prioriterade ämnen och dålig status för resterande kvalitetsfaktorer. Vilka ämnen som behöver inkluderas i en dagvattenutredning kan därmed variera från fall till fall, beroende på recipienten.

I recipienten Hågaån (SE663764-159182) och nedströmmande vattenförekomst förekommer kvicksilver (Hg) och bromerad difenyleter (PBDE) i lägst statusklass. För kvicksilver och bromerade difenyleter finns en samlad bedömning där samtliga ytvattenförekomster har en norm satt med mindre strängt krav avseende på atmosfärisk deposition. Det mindre stränga kravet anger dock att lokala påverkanskällor måste åtgärdas och att de nuvarande halterna *inte får öka*.

För att Länsstyrelsen ska kunna bedöma om MKN för ytvatten följs behöver dagvattenutredningens föroreningsberäkning även inkludera ämnena kvicksilver och PBDE. Föreslagna dagvattenåtgärder behöver vara tillräckliga för att inte ge upphov till ökade utsläpp av dessa ämnen.

Grundvatten

Planområdet ligger inom tillrinningsområdet för Uppsalaåsens grundvattenförekomst och förskolans angörings- och parkeringslösningar ligger inom mark med hög känslighet. För att säkerställa att exploateringen inte påverkar grundvattenförekomsten negativt förslår dagvattenutredningen att dagvatten från parkeringsplatser och körbana ska ledas till nedsänkta växtbäddar som ska utföras med *tät botten*. Vidare föreslås dagvatten från väg och vändplan utanför fastighet ledas till ett makadammagasin som ska utföras *tätt*.

För att minimera riskerna för att förorenat dagvatten infiltrerar ner till grundvattnet anser länsstyrelsen att plankartan behöver kompletteras med en bestämmelse som reglerar täta lösningar i enlighet med dagvattenutredningens förslag.

Länsstyrelsen anser att det är positivt att en riskanalys som identifierar skadehändelser kopplat till grundvattnet har tagits fram och förutsätter att de åtgärder som listas följs upp i det fortsatta plan- och genomförandeprocessen.

Hälsa och säkerhet

Markföroreningar

Länsstyrelsen bedömer att utförda undersökningar är tillräckliga för detaljplaneskedet och ställer inte krav på ytterligare provtagningar. Texter och bedömningar avseende föroreningar behöver dock utvecklas i planbeskrivningen, vilket redogörs för nedan.

En miljöteknisk markundersökning har genomförts där markprover tagits. Samtliga markprover visade på förhöjda värden av kobolt överskridande känslig markanvändning (KM) eller mycket nära gränsen till KM. Även nickel, arsenik och alifater har påträffats i halter överskridande KM och förhöjda halter av PFAS har påträffats.

Halterna av kobolt och nickel som påträffats bedöms som naturliga bakgrundshalter. Det markprov som visade på förhöjda halter av arsenik och alifater låg där man tidigare eldat majbrisor, vilket anses vara orsaken till dessa förhöjda halter. Arsenik har i dagsläget inte avgränsats i djup- och sidled, vilket rekommenderas av Ramboll. I utredningen rekommenderas även att eventuellt grundvatten som uppkommer vid schaktarbete behöver provtas och analyseras avseende PFAS. Länsstyrelsen håller med om dessa bedömningar och anser att det i planbeskrivningen ska framgå att provtagning av eventuellt grundvatten ska göras. Det bedöms dock som tillräckligt att dessa provtagningar görs i genomförandeskedet, i samråd med tillsynsmyndigheten.

Då det krävs ytterligare utredning kring föroreningssituationen är det positivt att startbesked villkorats i enlighet med 4 kap 14 § PBL. En förutsättning för att kommunen ska kunna ställa krav på åtgärder vid planläggning av förorenad mark är att det kan visas att de villkorande åtgärderna leder till att marken blir lämplig att bebygga (*Lars Uno Didón m.fl.*). Av Boverkets vägledning framgår även att det ska vara känt på förhand vilka åtgärder som krävs för att marken ska bli lämplig, annars kan kommunen inte använda bestämmelser om villkor.

Till granskningskedet behöver därför planbeskrivningen förtydligas med en beskrivning av vilka saneringsåtgärder som krävs, en bedömning om huruvida planområdet kommer vara lämplig för sitt ändamål efter föreslagna avhjälpandeåtgärder samt om föreslagna åtgärder är genomförbara.

Övriga rådgivande synpunkter

Barnperspektiv

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen har tagit fram en barnkonsekvensanalys och bedömer att barnkonsekvensanalysen har inarbetats i planbeskrivning och plankarta på ett tillfredsställande sätt.

Nedan följer några råd om hur kommunen kan arbeta med barnkonsekvensanalyser så att dessa fördjupas utifrån barnkonventionen, avseende vilka barn som berörs planförslaget, barns rätt till icke-diskriminering (artikel 2) samt barns rätt att få sin röst hörd och beaktad (artikel 12).

Att lyssna på barn utifrån ålder och mognad i exempelvis dialogform är ett bra sätt att inhämta kunskap direkt från barnen. Det är då viktigt att beakta urvalet och att barn i olika åldrar, socioekonomiska förutsättningar, funktionsförmågor, kön och modersmål får göra sig hörda. Det är även av vikt att lyssna in vuxna som känner barnen samt ta del av forskning, statistik och beprövad erfarenhet.

För att minska risken att insatser och åtgärder på sikt behöver göras är universell utformning en lämplig metod att använda sig av. Metoden skapar lösningar som fungerar för så många som möjligt redan från början för att inkludera fler och motverka att anpassningar görs i efterhand. Utgå gärna från den information som inkommit via exempelvis kunskaps-, informations- och behovsinventeringar. Det är även viktigt att betänka vilka behov och förutsättningar barnets föräldrar har, då även det är en del av barnperspektivet. Exempel kan vara att säkerställa att det går att ta sig in på skolområdet oavsett förälders funktionsförmåga.

Naturvård

Naturmiljön inom området bedöms vara utredd i tillräcklig omfattning och påverkan bedöms bli begränsad.

Länsstyrelsen anser dock att det ska framgå av planhandlingens genomförandebeskrivning vilka bestämmelser enligt miljöbalken som kan bli aktuella vid planens genomförande. Det kan bli aktuellt med samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken eller prövning om särskilt skyddsvärda träd behöver avverkas eller om cinnoberbagge skulle hittas inom området. Ask och alm som är rödlistade arter bör i möjligaste mån bevaras och hänsyn kan behöva tas till häckande fåglar vid avverkning av träd.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av planhandläggare Samu Manselius med planhandläggare Anna Silver som föredragande. I den slutliga handläggningen har också, naturvårdshandläggare Emilia Wolfhagen, miljöskyddshandläggare Sylvia Fernandez, vattenskyddshandläggare Jan Eckhäll, klimatanpassningssamordnare Robin Hedenqvist och handläggare med fokus på barnrätt Maria Norberg medverkat.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Sändlista

Lantmäterimyndigheten Uppsala kommun,
lantmaterimyndigheten@ uppsala.se

Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se